

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Självständigt arbete i bildpedagogik,
15 hp

Maskulinitet och Bildämnet

En undersökning i uppdelningen mellan flickor och pojkar på det estetiska programmet inriktning bild och form.

Författare: Freddy Hoogstraten

Handledare: Hans Sternudd

Examinator:

Termin: HT14

Ämne: Bildpedagogik

Nivå: G2F

Kurskod: 2BPÄ04

Abstrakt

I denna studie undersöks uppfattningar om varför det är så få killar som läser bild inom det frivilliga valet på gymnasiet i jämförelse med antalet tjejer. Enligt statistiken är det endast ca 34% av de elever som läser bildprogrammet som är killar.

Studien bygger en enkät med tre öppna frågor som fyra elever på en gymnasieskola i södra Sverige svarat på. Syftet med frågorna var att undersöka uppfattningar om fördelningen av kön vad det gäller val till estetiska programmet.

Resultatet visar att vissa av eleverna tror att det finns ett samband mellan synen på maskulinitet och varför så få killar läser på bildprogrammet, men studien visar även att svaren skiljer sig beroende på vilket program eleven går på.

Nyckelord

maskulinitet, bild, gymnasiet

Tack

Tack till de elever och lärare som har ställt upp

Innehåll

1 Inledning	3
1.1 Ämnesval	3
1.2 Syfte	4
1.2.1 Frågeställningar	4
1.3 Tidigare forskning	4
1.3.1 Genusskapande i tidiga åldrar	4
1.3.2 R.W. Connell och Maskulinitet	5
1.3.3 Genusskapande och ungdomar	6
1.4 Teoretiska utgångspunkter	7
1.4.1 Hegemonisk maskulinitet	7
1.4.2 Det performativa könet	7
1.5 Metod	8
1.5.1 Kvalitativ forskningsmetod	8
1.5.2 Enkät och öppna frågor	8
1.5.3 Insamling av empiri	9
1.5.4 Metodkritik	9
1.5.6 Etik	10
1.6 Källkritik	10
1.7 Disposition	11
2 Resultat	11
2.1 Svaren på enkäten	10
2.2 Analys av materialet	13
2.2.1 Analys fråga 1: "Hur ser du på maskulinitet, vad är manligt?"	14
2.2.2 Fråga 2: Varför tror du så få killar läser bild på gymnasiet? (endast 34%)	15
2.2.3 Fråga 3: Vad är din uppfattning om killar som läser bild på gymnasiet? _	17
2.3 Tolkning av resultatet	18
2.4 Sammanfattning	20
2.5 Diskussion	22
Referenser	23

1 Inledning

Jag noterade under min egen gymnasiegång, då jag själv gick inriktning bild, att jag under mina tre år var ensam kille som studerade bild. Utav de fem klasser som hann passera under denna tid var jag ensam kille och resten av bildeleverna var tjejer. Jag märkte samtidigt att få av mina manliga kompisar visade något intresse för bildämnet.

Varför är det så få killar som läser bild på gymnasiet i jämförelse med antalet tjejer? Är det en nyutvecklad syn på maskulinitet och manlighet? Är det fler män i professionaliseringen av konstnärsyrket? Och vad tror gymnasieeleverna själva i frågan?

1.1 Ämnesval

Statistiken från Skolverket över könsfördelningen på det estetiska programmet 2013, visar att 66% av de som läser inom det estetiska programmet är kvinnor.

Statistiken visar visserligen inte hur många kvinnor respektive män som läser inom varje inriktning inom det estetiska programmet, Bild och formgivning, Dans, Estetik och media, Musik och Teater, utan mer övergripande. Därför väljer jag att utgå från att uppdelningen är densamma inom bild, det vill säga 66% tjejer och 34% pojkar, även om min egen uppfattning säger att det troligen är färre pojkar än så.

Jag har valt att undersöka könsfördelningen på bildprogrammet på gymnasiet, för att ta reda på vilka uppfattningar som finns bland eleverna om anledningen till att så få killar läser bild, och på vilket sätt det har med synen på maskulinitet att göra. Jag har valt att utföra studien inom det valfria bildämnet i skolan på gymnasienivå, det vill säga då eleverna självmant har valt ämnet bild, till skillnad från de lägre årskurserna då bildämnet är obligatoriskt för samtliga elever.

Jag finner ämnet intressant då jag undrar varför bildämnet är så könsuppdelat som jag har fått uppfattningen om att det är, och som statistiken bekräftar. Jag anser att det kan finnas ett samband mellan den stereotypa bilden på maskulinitet och manlighet, och orsaken till att så få killar läser på bildprogrammet.

Ämnesvalet har sina kopplingar till ett genusperspektiv, i samband med ämnet bild på gymnasiet. Ambitionen är att förstå hur elever ser på manlighet och maskulinitet i relation till bildämnet, och hur det påverkar deras sätt att se på de som läser bild.

Syfte 1.2

Syftet i studien är att förstå vad gymnasieelever uppfattar är anledningen till att det finns en så tydlig uppdelning mellan antalet killar och tjejer på estetiska programmet, inriktning bild och form. Syftet är även att undersöka uppfattningar om relationen mellan maskulinitet och att välja bildämnet på gymnasiet.

1.2.1 Frågeställningar

Undersökningen utgår från förhållandet att dubbelt så många tjejer än pojkar läser bild på gymnasiet, där det är ett frivilligt val. Undersökningens ambition är att förstå uppdelningen mellan pojkars och flickors val av bildämnet och hur dessa val relaterar till gymnasieelevers syn på maskulinitet.

Frågeställningarna jag arbetar efter är följande:

- **Vilka uppfattningar har gymnasieelever om varför färre pojkar än flickor väljer att studera bild på gymnasiet?**
- **Hur kan gymnasieelevers förklaringar om varför färre pojkar än flickor studerar bild på gymnasiet ses som uttryck för genuskonstruktioner av maskulinitet?**

1.3 Tidigare forskning

1.3.1 Genusskapande i tidiga åldrar

Synen på vad som är manligt respektive kvinnligt börjar redan i tidigare åldrar, enligt Marie Nordberg (2005). I hennes studie *Manlighet i fokus - en bok om manliga pedagoger, pojkar, och maskulinitetsskapande i förskola och skola*, skriven under redaktion av

Marie Nordberg, då Nordberg och andra forskare tar upp bland annat ämnet maskulinitetsskapande redan från grundskolans tidigare åldrar.

En viktig notering från bokens förord är att Nordberg nämner att en syn på maskulinitet inte kan skapas utan flickor och feminina normer och handlingar som barnen kan relatera till, alltså bildas synen på både vad som anses feminint och vad som anses maskulint i relation till varandra. (Nordberg 2005, 6)

I en undersökning Nordberg gjorde på pojkar i 5-6-årsåldern, upptäcker hon att när hon frågar pojkarna om de lekt "feminina" lekar med tjejer, svarade samtliga att de någon gång gjort detta, men alla pojkarna var också noga med att understryka att de inte längre lekte "tjej-lekar". Hon märkte också under sin observation att pojkarna lekt med flickor och deltagit i feminint kodade lekar under dagen, men när hon bad dem att beskriva sina aktiviteter under dagen, beskrev de bara de delar där de lekt med killkompisarna och de manligt kodade lekarna. Alltså förstår barn redan i så låga åldrar som 5-6 år, att det kan ha en social kostnad att kopplas samman med tjejer och femininitet. (Nordberg 2005, 124)

I ett senare stycke i boken, *Fjolligt och bödigt - två effektiva gränsvakter*, där Nordberg refererar till sociologen Michael Kimmel, som påpekar att den negativa kopplingen mellan pojkar och flickor får pojkar att se det som viktigt att ta avstånd från det som anses vara "tjejigt", och misstankar om homosexualitet. Kimmel menar att ord som "fjolligt" och "bödigt" fungerar som *omanlighetsstämplar* och *gränsvakter* som håller pojkar på plats i vad som anses vara okej och inte okej när det gäller det feminint kodade och det homosexuella. Kimmel menar att pojkar håller noga koll på varandra, och använder till exempel dessa ord för att både skämtsamt och med visst allvar påpeka var gränserna går. (Nordberg 2005, 129)

Enligt Nordberg är det vanligt att forskare och pedagoger främst lägger märke till könsskillnader och praktiker som ligger nära könsstereotyperna, genom att de tar indelningen i två polära köns kategorier för given. Nordberg refererar till Thorne, som kallar det för "Big Man Bias", och det innebär att likheter mellan könen, samt olikheter och sådant som motsäger könsstereotyperna knappt synliggörs över huvud taget. Alltså blir de pojkar som lever efter den "hegemoniska maskuliniteten" (se nedan), mer uppmärksammade än de som lever efter alternativa och avvikande maskulinitet, och genom att kalla de för just *alternativa* och/eller *avvikande* maskuliniteter, förstärks och bekräftas normaliseringen av den stereotypa maskulinitetsdefinitionen. (Nordberg 2005, 136)

1.3.2 R.W. Connell och Maskulinitet

När det kommer till frågor som hur manlighet etableras och skapas, varför våra föreställningar om manlighet förändras och hur olika typer av manlighet skiljer sig åt och hur vi kan försöka förstå det maskulina är R.W. Connell en skribent och forskare inom genus.

Connell skriver i sin studie *Maskuliniteter* (2008) att idéer om att förändra hur vi ser på maskulinitet oftast bara rinner ut i sanden, och detta inte på grund av tyngden i motargumenten, utan för att förvånansvärt många delar övertygelsen att män inte *kan* förändras.

Connell menar att det ofta hävdas i masskulturen att det existerar en statisk, sann maskulinitet under vår vardag. Han menar att begrepp som "verkliga män", "naturliga män" och "den djupa maskuliniteten" är ord vi ofta får höra talas om.

Nästan alltid förväntas sann maskulinitet utgå från deras kroppar, och skriver "den finns inneboende i den manliga eller den uttrycker något i den manliga kroppen" (2008, s.83)

Connell skriver att argument som påstår att kroppen driver mäns handlingar (t.ex. män är av naturen aggressiva), eller argument som att kroppen hämmar mäns handlingar (t.ex. män tar av naturen inte hand om spädbarn) ofta används för att framdriva vad som anses manligt. Dessa argument är en central del i den moderna genusteorin idag, menar Connell.

R.W. Connell menar att vissa normaliserande och normerande föreställningar om maskulinitet och femininitet upprätthåller könsordningen då de återkommande praktiseras. Connell menar att det finns föränderlig, reglerande och idealiserad manlighetsföreställning i historien, som underordnar både kvinnor och de män som inte följer de manliga normerna. Connell kallar det för "hegemonisk maskulinitet", och menar att den hegemoniska maskuliniteten är den bilden på män som har en position i genussystemet som alla underordnar vissa män och kvinnor.

1.3.3 Genusskapande och ungdomar

Ungdomar har en dubbeltydig förståelse för kön. De har en generaliserande uppfattning om könsspecifika egenskaper, men är samtidigt noga med att betona att skillnader och likheter mellan könen också beror på individuella egenskaper. Ungdomarnas förståelse av kön baseras på normer för hur könen bör vara, som skapar förväntningar om vissa beteenden. De flesta har en någorlunda klar uppfattning av vad som förväntas av respektive kön, och dessa normer påverkar ungdomars agerande och föreställningsvärld. (Lundgren och Sörensdotter 2004, 39).

Sex- och samlevnadsundervisning i skolan kan ha vissa tendenser att vara heteronormativ, där man ser på heterosexualitet som det normala. I dessa situationer framställs det som att man utgår från att alla är heterosexuella, och ska därmed leva ut

sin sexualitet på heterosexuellt vis. På så sätt kan undervisningen i skolan misslyckas med att undervisa i andra sexualiteter, till exempel bi- och homosexualitet. De tas ibland endast upp som ett avvikande fenomen bland människor. (ibid.. s. 83).

Kroppar bedöms, tolkas och värderas utifrån deras tillskrivna genus. Kroppar förväntas att se ut på ett speciellt sätt, bete sig och utföra saker på ett särskilt vis utifrån deras kön. Detta är föreställningar och normer som ofta speglas i tidningar. Mannens kropp förkroppsligar manlighet, produktion. Den manliga kroppen är i en högre grad en den kvinnliga aktiv, påklädd, kraftfull och symboliserar makt. (ibid.. s. 101).

1.4 Teoretiska utgångspunkter

1.4.1 Hegemonisk maskulinitet

Hegemonisk maskulinitet är ett begrepp R.W. Connell har skapat, och det innebär att det finns en viss typ av maskulinitet som ligger över andra män och kvinnor i hierarkiskt system.

Den hegemoniska maskuliniteten är inte statiskt, utan förnyas och förändras beroende på tidsålder och situation. Connell menar att den hegemoniska maskuliniteten förkroppsligar en accepterad strategi om att underordna vissa män och kvinnor. Nya grupper kan bygga nya hegemonier genom att utmana de gamla. Det framhålls av Connell att den hegemoniska maskuliniteten inte alltid är densamma, utan kan utmanas och ifrågasättas. Connell menar att i den västerländska världen representerar ofta film- och idrottsstjärnor den hegemoniska manligheten.

Connell fick idén om den hegemoniska maskuliniteten i samband med olika studier på arbetsplatser och i skolor. Han noterade likheter mellan gäng fulla med "bråkstakar" som hävdade sig genom mobbing och våld, och grupper med "plugghästar" som hävdade sig genom bra betyg och att komma in på bra skolor.

Connell menar att det inte är tillräckligt att se skillnader mellan maskuliniteter, utan att även lägga märke till relationerna mellan de olika formerna av maskulinitet. Relationer bestående av allianser, dominans och underordning. (Connell 2008, s. 70-71).

1.4.2 Det performativa könet

Judith Butler (2007) menar att manliga och kvinnliga kroppar skiljs åt genom kulturella föreställningar om vad som är manligt och kvinnligt, och inte rent fysiskt. Butler menar därför att det inte finns något ursprungligt genus. Manligt och kvinnligt

skapas av mannens och kvinnans handlingar, och därför är manligt och kvinnligt inget faktum. Dessa handlingar och beteenden är kulturellt betingade, och konstruktionen av man och kvinna tvingar oss på så sätt att tro på dess nödvändighet. (Butler 2007, 219).

1.5 Metod

I detta kapitel beskrivs och granskas de metoder som används i studien. Val av metod för att genomföra studien är viktig, då det påverkar materialet och hur det analyseras.

Kapitlet vilar främst på Judith Bells *Introduktion till forskningsmetodik* (2006) och Alan Brymans *Samhällsvetenskapliga metoder* (2011), för ökad förståelse av de metoder som används i studien.

Kapitlet går i genom följande: *Kvalitativ forskningsmetod, enkäter och öppna frågor, metodkritik och etik*.

1.5.1 Kvalitativ forskningsmetod

En kvalitativ forskning siktar på att få en större förståelse för sociala praktiker och verkligheter genom att aktivt studera och lyssna på olika typer av sociala praktiker. (Bryman 2011, 340).

Kvalitativ forskningsmetod kan definieras som en metod där forskaren inte samlar in och analyserar kvantitativt material. Flera ser på denna definition kritiskt, då en kvalitativ metod inte enbart handlar om att man utelämnar siffror. (Bryman 2011, 341).

Studien använder sig av en kvalitativ forskningsmetod då en kvalitativ metod skulle kräva en mer omfattande empiri, vilket studiens tidsram inte räcker till.

1.5.2 Enkät och öppna frågor.

När det var tid för att samla in empirin, togs beslutet att använda en enkät. I enkäten utformades därefter tre öppna frågor, anpassade för att så effektivt som möjligt få svar på studiens frågeställningar.

I denna studie anser jag att en enkät är det bästa valet vid insamling av empirin, då svaren i skriftligt format blir enkla att tolka och analysera. På grund av tidsbrist fanns det inte tid att åka till skolan där eleverna som ställde upp i studien studerar. Studiens frågor har utformats på så sätt att de undviker att vara ledande, värderande, hypotetiska eller stötande/känsliga. (Bell 2006, s. 144-145).

Studiens enkätfrågor är av typen *öppna frågor*, där det förväntade svaret antingen kan vara ett ord, en fras eller en längre kommentar. Man kan till exempel anse att det är

nödvändigt att informanterna får ge uttryck och säga sina åsikter om det ämne man studerar. (Bell 2006, s. 138).

1.5.3 Insamling av empiri

I denna studie ansåg jag det nödvändigt att låta använda öppna frågor, då syftet i studien är att få veta elevernas egna åsikter i enkäten. För att få svar på studiens frågeställningar utformades följande tre stycken öppna frågor i en enkät:

- **Hur ser du på maskulinitet?**
- **Vad är din uppfattning om killar som läser Bildprogrammet på gymnasiet?**
- **Varför tror du så få killar läser bild på gymnasiet i förhållande till tjejer?**

En förfrågning skickades först ut till en av lärarna på en gymnasieskola i södra Sverige om hen kunde undersöka vilka av hens elever som var villiga att delta i en enkät som berör manlighet och bild på gymnasiet. Ett tiotal elever var villiga att ställa upp, deras adresser till deras respektive email samlades in. Därefter skickades en enkät ut med de tre öppna frågor som står ovan. I enkäten stod även information till eleverna att när arbetet publiceras kommer de vara anonyma, sånär som på att högst deras ålder och kön kommer anges. Det kommer inte heller stå vilken skola de går på.

Av de ca tio elever som fick svara på att de ställde upp på att delta i enkäten, var det till slut fyra stycken som svarade. Ett par påminnelser skickades ut till de som inte svarat, så ett antagande gjordes att de eleverna drog sig ur studien.

Av de som svarade är det minst en av varje kön, och två av de som svarade går själva på det estetiska programmet bild och de andra två går på ett annat, icke estetiskt program på gymnasiet.

Med tanke på tidsbristen i arbetsprocessen, har endast elever på en gymnasieskola i södra Sverige deltagit, och jag är medveten om att resultatet kan ha blivit annorlunda än om jag gjort en större undersökning med fler elever och fler skolor.

1.5.4 Metodkritik

Metodkritiken i denna studie inriktar sig främst mot att det var ett så litet antal deltagande elever som svarade på enkäten. Endast fyra elever ställde upp i studien. Med ett så fåtal elever, från endast en gymnasieskola, kan studien inte syfta på den övergripande uppfattningen om varför så få killar läser bild och form i Sverige. Vid en

studie med tillgång till en större tidsram hade det varit möjligt att genomföra en större studie med ett större antal elever från hela Sverige. I en sådan studie hade ett mer generellt svar varit möjligt.

1.5.5 Etik

Det finns vissa etiska risker vid en sådan här studie. Därför redovisas i detta kapitel de etiska utgångspunkter som används under studien.

Samtycke - Deltagarna har rätt att själva avgöra om de vill delta i studien eller inte. I Sverige har alla över 15 år rätt att själva bestämma över sitt deltagande, då vid denna ålder har individen tillräcklig förståelse och insikt för att avgöra konsekvenserna av studien.

Samtliga elever i denna studie är mellan 16-17 år gamla, och uppfyller kraven för att själva bestämma över sitt deltagande.

Konfidentialitet - Uppgifter som berör deltagarnas personuppgifter behandlas och förvaras på ett sätt så att obehöriga inte har tillgång till dem.

Information - Deltagarna ska informeras om syftet med studien, att deras deltagande är helt frivilligt och att de när de helst önskar får hoppa av studien.

Nyttjande - Uppgifter och material som samlas in under studien som rör enskilda individer används enbart i forskningsarbete.

1.6 Källkritik

Jag är medveten om att viss information som samlats in har vissa brister. Informationen om hur många som läser ämnet bild jag samlade från lärarna och gäller därmed de som läser läsåret 2014/2015, medan statistiken från läroverkets hemsida endast ger mig information från åren 2012 och 2013. Detta har funnits i åtanke under analysen av resultatet.

Själv anser jag att svaren från de lärare och elever jag har frågat, resultatet från min observation samt statistiken från läroverkets hemsida samtliga är i högsta grad pålitliga och relevanta för mitt arbete.

1.7 Disposition

I detta stycke beskrivs hur resten av studien är upplagd.

Resultatet redovisas i kapitel 2.1 efter frågorna från enkäten, med svaren från elev A, B, C och D. Vidare delas synpunkterna upp från svaren, och analyseras utifrån studiens teoretiska utgångspunkter i kapitel 2.2. I kapitel 2.3 fortsätter en tolkning av resultatet som utgår från samma teorier.

En kort sammanfattning av tolkning och analys följer sedan i kapitel 2.4.

Avslutningsvis kommer ett kapitel med diskussion i 2.5.

2 Resultat

2.1 Svaren på enkäten

Nedanstående tabell redovisar vad eleverna A, B, C och D svarade på enkätfrågorna, uppdelat frågvis.

Fråga 1: . Hur ser du på maskulinitet, vad är manligt?

Elev A	<i>"Jag ser på maskulinitet som en socialkonstruktion, eftersom inte alla män passar in i det som anses vara maskulint är ju inte detta en grundutgång för alla män. Utan maskulinitet är något vi har kommit på för att skapa en norm så att vissa kan få bekräftelse om att känna sig normala."</i>
Elev B	<i>"Enligt mig så är allt manligt, så länge man inte beter sig som en kvinna, men det är klart att det finns vissa saker som är mer maskulina respektive feminina. Skogsarbetare och lastbilsförare anser jag är typiskt manligt, medans pedikyrist är mer kvinnligt."</i>
Elev C	<i>"Det första som poppar upp i hjärnan när jag hör manligt är nog starkt, lite sådär hårt, tufft och inte så mycket känslor."</i>

Elev D	<i>"Jag skulle inte vilja säga att jag tycker om att kalla något maskulint eller feminint.. däremot får man ju höra en del om det. Killar ska ha mycket muskler, vara "bossiga" och bara prata om samlag.. Men enligt mig så är manlighet, precis som kvinnlighet, när man vet vem man själv är och vad man står för."</i>
------------------	--

2. Varför tror du så få killar läser bild på gymnasiet? (endast ca 34%)

Elev A	<i>"Jag tror att det är så få killar som väljer bild på grund av att man har ett grundantagande om att bild är ett halv flummigt ämne där man sitter och ritat sina känslor, alltså något som inte ingår i "maskulinitet". Sen eftersom det är så få killar som går bild känns det nog extra jobbigt att bryta den trenden."</i>
Elev B	<i>"Förmodligen läser få killar bild på gymnasiet eftersom de tycker att det är lite fjolligt och pinsamt att tycka om och rita som kille. Många har blivit påverkade av sin omgivning och tycker inte att det är riktigt okej att killar är tecknare."</i>
Elev C	<i>"Det har nog mycket att göra med att det som upplevs som manligt idag är just det lite hårda, känslökalla. Konst för mig handlar mycket om att förmedla känslor och har man uppfostrats till att inte visa det så mycket kanske man har svårt att, eller vill inte uttrycka detta i bild och är man inte intresserad av bild så väljer man självklart inte det på gymnasiet. Dessutom så spelar gruppträck och press hemifrån ganska stor roll. En kille som läser bild och är konstintresserad uppfattas ofta som lite "fjollig" och har man då blivit uppfostrad till att tro att det är något dåligt, vilket de flesta killar blir, så är man nog inte lika sugen att välja bild på gymnasiet. Man är nog som kille lite rädd för att bli retad om man väljer bild. Killar har dessutom pressen på sig att 'bli något', att kunna försörja en familj, något som inte anses vara helt självklart att lyckas med om man väljer bild."</i>
Elev D	<i>"Just i och med att esteter är tagna som 'ovanliga' och konstiga. Många i dagens samhälle är rädda för att visa vilka dem är och väljer istället att dölja sina estetiska talanger för att inte riskera att bli en utav de 'fåniga'. Det är</i>

	<i>också många som tror att man inte kan få något jobb efter att ha gått just bild och formgivning, för de misstolkar inriktningen som något för konstiga människor utan framtid."</i>
--	--

Fråga 3: Vad är din uppfattning om killar som läser bild på gymnasiet?

Elev A	<i>"Jag har ingen speciell uppfattning om killar som läser bild för det känns inte som det är något speciellt med det. Det är ju kul att de har ett konstnärligt intresse, men det är samma attityd som jag skulle ha mot en tjej."</i>
Elev B	<i>"Jag tycker inte jättemycket om esteter överhuvudtaget kan jag inte påstå. När till och med de själva tycker att de inte har någon framtid, är det svårt att älska dem. Att läsa bild är väl lite fjolligt."</i>
Elev C	<i>"Tyvärr så är den nog att de är lite fjolliga, inte så manliga. Mycket på grund av det jag sa tidigare om att jag förknippar konst med känslor och det är inte så stereotypiskt manligt att vara känslsam."</i>
Elev D	<i>"Jag känner ju inte så många killar som läser bild, i och med att det är så ovanligt.. men de få som jag har träffat anser jag vara precis som jag själv; kreativ och vet vad han vill, för att sammanfatta det kort"</i>

2.2 Analys av materialet

Nedan systematiseras svaren i kategorier som hänger ihop med varandra. Därefter analyseras de i ljuset av studiens teoretiska utgångspunkter; R.W. Connells *hegemoniska maskulinitet* och Judith Butlers *det performativa könet*.

2.2.1 Fråga 1: . Hur ser du på maskulinitet, vad är manligt?

Synpunkter från svaren

- (1) Maskulinitet är en social konstruktion.
- (2) Maskulinitet har vi kommit på för att skapa en norm.
- (3) Allt är manligt, så länge man inte betar sig som en kvinna.
- (4) Det finns manliga, respektive kvinnliga yrken. T ex lastbilsförare/skogsarbetare.
- (5) Manlighet kopplas samman med starkt, hårt, tufft och inte så mycket känslor.
- (6) Inget är maskulint eller feminint
- (7) "Man får höra" att killar ska vara bossiga, ha muskler och prata om sex.
- (8) Manlighet är när man vet vem man är och vad man står för.

Synpunkterna kan vidare delas upp i tre vidare kategorier. En större kategori, som innehåller elevernas beskrivningar på vad de anser är manligt, eller vad de tänker på när de hör *manligt*. En mindre kategori som har en kritisk underton till maskulinitet, och en kategori som är neutral.

Synpunkter som beskriver vad som är manligt:

- (3) Allt är manligt, så länge man inte betar sig som en kvinna.
- (4) Det finns manliga, respektive kvinnliga yrken. T ex lastbilsförare/skogsarbetare.
- (5) Manlighet kopplas samman med starkt, hårt, tufft och inte så mycket känslor.
- (7) "Man får höra" att killar ska vara bossiga, ha muskler och prata om sex.
- (8) Manlighet är när man vet vem man är och vad man står för.

Synpunkter som är kritiska mot maskulinitet:

- (1) Maskulinitet är en social konstruktion.
- (2) Maskulinitet har vi kommit på för att skapa en norm.

Synpunkter som är neutrala i frågan:

- (6) Inget är maskulint eller feminint.

Synpunkterna från de ovanstående svaren har flera likheter med Butlers teori om det performativa könet. Svaren under rubriken *synpunkter som är kritiska mot maskulinitet*, del 1, 2, 4, 6 och 8 syftar alla på likheter med teorin om det performativa könet. Till exempel synpunkt 6, där elev D menar att inget är maskulint eller feminint, som Butler menar i sin teori att vi skapar könen genom vår kultur och våra handlingar.

Synpunkterna 3, 5 och 7 syftar mer på elevernas syn på vad som är en hegemonisk manlighet. Enligt dessa åsikter är den maskuline manligheten i deras miljö olik en kvinna, och tar avstånd från kvinnliga handlingar. Eleverna beskriver denna manlighet som stark, hård, tuff och att han gömmer/ undviker att tala om sina känslor.

2.2.2 Fråga 2: Varför tror du så få killar läser bild på gymnasiet? (endast 34%)

Synpunkter från svaren

- (1) För att det finns en fördom om att bild är ett flummigt ämne.
- (2) Man sitter bara och ritar sina känslor, som inte ingår i "manlighet".
- (3) Det är få killar som läser bild, en trend som är jobbig att bryta.
- (4) Tror killar tycker det är pinsamt/fjolligt att rita som kille.
- (5) Killar blir påverkade av sin omgivning att det inte är ok att vara tecknare och kille.
- (6) Bild handlar om att förmedla känslor. Manlighet är hård/känslokall.
- (7) Tror pojkar uppfostras till att inte visa sina känslor.
- (8) Gruppsyck spelar en roll.
- (9) Det finns en press hemifrån.
- (10) Killar har en press på sig att "bli något", vilket då ska vara svårt om man väljer bild.
- (11) Killar är rädda för att bli retade om de läser bild.
- (12) Esteter ses som ovanliga och konstiga.
- (13) Många döljer hellre sina estetiska talanger än att riskera tillhöra "de fåniga".
- (14) Många tror det inte går att få jobb efter en utbildning inom bild.

De uppfattningar som rör frågan vad eleverna tror är anledningen till att så få killar läser bild på gymnasiet, finns det många varierande men liknande svar. Jag delar upp de

följande synpunkterna som tas upp i fem olika kategorier. Vissa av synpunkterna passar in i flera av kategorierna.

Fördomar: Det finns många negativa fördomar om de som läser bild och om esteter i allmänhet.

Gruppträck: Att det finns ett gruppträck som gör det svårt att för de killar som vill bryta sig loss från trend att det är få killar som läser bild. De är rädda för att deras identitet ska skadas.

Bild och manlighet passar inte ihop: De saker som ofta kopplas samman med bild och de saker som ofta kopplas samman med manlighet passar inte bra ihop.

Press att bli något: Att det finns en press på killar att bli något, få ett bra jobb och kunna försörja sin familj. Fördomar om att detta mål inte kan uppnås om man läser bild.

Anledningar som rör hemmet: Olika anledningar som rör press hemifrån.

Synpunkter som rör fördomar om bildelever:

- (1) För att det finns en fördom om att bild är ett flummigt ämne.
- (2) Man sitter bara och ritar sina känslor, som inte ingår i "maskulinitet".
- (12) Esteter ses som ovanliga och konstiga.
- (13) Många döljer hellre sina estetiska talanger än att riskera tillhöra "de fåniga".
- (14) Många tror det inte går att få jobb efter en utbildning inom bild.

Synpunkter som menar att det handlar om gruppträck:

- (3) Det är få killar som läser bild, en trend som är jobbig att bryta.
- (4) Tror killar tycker det är pinsamt/fjolligt att rita som kille.
- (5) Killar blir påverkade av sin omgivning att det inte är ok att vara tecknare och kille.
- (8) Gruppträck spelar en roll.
- (11) Killar är rädda för att bli retade om de läser bild.
- (13) Många döljer hellre sina estetiska talanger än att riskera tillhöra "de fåniga".

De synpunkter som antyder att bild och manlighet inte går ihop:

- (2) Man sitter bara och ritar sina känslor, som inte ingår i "manlighet".
- (4) Tror killar tycker det är pinsamt/fjolligt att rita som kille.

- (5) Killar blir påverkade av sin omgivning att det inte är ok att vara tecknare och kille.
- (6) Bild handlar om att förmedla känslor. Manlighet är hård/känslokall.

Synpunkter som menar att killar ha en press på sig at "bli något"

- (10) Killar har en press på sig att "bli något", vilket då ska vara svårt om man väljer bild.
- (14) Många tror det inte går att få jobb efter en utbildning inom bild.

Synpunkter som menar att det spelar en roll vad som händer där hemma.

- (7) Tror pojkar uppfostras till att inte visa sina känslor.
- (9) Det finns en press hemifrån.

Det är ett flertal uppfattningar bland svaren som återigen menar att manlighet inte hör ihop med bildaktiviteten. Enligt svaren menar en del av eleverna åter igen att bildämnet hör samman med en känslomässig sida, och att bild handlar om att förmedla sina känslor, till exempel synpunkt 2 och 6. Flera av synpunkterna från föregående fråga har redan menat på att den hegemoniska manligheten i deras miljö inte ska visa en känslomässig sida.

I Butlers teori om det performativa könet skapar vi manlighet (och kvinnlighet) i vår kultur och våra handlingar. Eleverna menar i vissa synpunkter att det är så få killar som läser bild på grund av gruppträck från andra och press hemifrån. Alltså att vår kultur skapar en syn på manlighet där det inte anses vara okej att gå på det estetiska programmet inriktning bild och visa en mer känslösam sida, om man är kille.

2.2.3 Fråga 3: Vad är din uppfattning om killar som läser bild på gymnasiet?

Synpunkter från svaren:

- (1) Ingen speciell uppfattning alls.
- (2) De är lite fjolliga.
- (3) De är lite fjolliga/inte särskilt manliga.
- (4) De är precis som jag själv.

Svaren på den tredje frågan är de kortaste om mest konkreta. De kan enkelt delas in i två kategorier. De två elever som menar att de pojkar som läser bild är "lite fjolliga", och de elever som menar att det inte är något speciellt med dem över huvud taget.

I det här fallet utgår jag ifrån att "fjolliga" refererar till en likhet till tjejer, och det på ett negativt sätt. (Nordberg 2005, 129)

Synpunkterna som menar att killar som läser bild är fjolliga:

- (1) De är lite fjolliga.
- (3) De är lite fjolliga/inte särskilt manliga

Synpunkterna som menar att det inte är något särskilt alls med killar som läser bild

- (2) Ingen speciell uppfattning alls.
- (4) De är precis som jag själv.

Synpunkt 1 och 3 från enkätens tredje fråga visar att hälften av de elever som svarade anser att killar som läser på bildprogrammet är fjolliga, och inte särskilt manliga. Dessa svaren kan vara ett resultat av den kultur som finns i samhället, en kultur där vi skapar en syn på manlighet som inte passar ihop med känslor och att sitta och teckna.

Istället skapas en syn på män där den hegemoniska maskuliniteten ska vara hård och tuff, och ta avstånd från sin känslomässiga sida.

2.3 Tolkning av resultatet

Enkätens första fråga, hur ser du på maskulinitet, vad är manligt, får jag huvudsakligen två typer av svar, och de är de som har en kritisk ton mot maskulinitet, och de svaren som blankt beskriver ord de kopplar samman med manlighet. Även en del av de som är kritiska mot begreppet maskulinitet nämner några ord som de anser hör samman med manlighet. Beskrivningarna som nämns är de allra flesta väldigt lika varandra, med ord som muskler, män ska vara hårda, inte visa några känslor och prata sex. Den åsikt om manlighet som skiljer sig mest från de andra är en av eleverna som skriver att "*enligt mig så är manlighet, precis som kvinnlighet, när man vet vem man själv är och vad man står för.*" enligt elev D.

Elev D använder alltså inga beskrivande ord för att beskriva manlighet, till skillnad från de andra, utan menar att det handlar om en säkerhet i sig själv.

Elev C skriver i sitt svar: *"Jag skulle inte vilja säga att jag tycker om att kalla något maskulint eller feminint."*

Jag tolkar det som att elev C menar det inte finns något som är maskulint eller feminint, för begreppen är något som människan har skapat, men inga handlingar är varken det ena eller andra av naturen. Alltså har elev C en liknande syn på könsrollerna som Judith Butler har när hon beskriver sin teori om det performativa könet.

Deras beskrivningar av vad de kopplar till manlighet, är stereotypiska för män på många sätt. De liknar många av de manliga huvudkaraktärer man ser i både film och spelvärlden, och dessa män innehar ofta den hegemoniska manlighetsrollen i sina respektive filmer, spel eller vilket medier de nu kan finnas i. Precis som de tankar de har om den hegemoniska maskuliniteten i sin egen omgivning.

Svaren på den andra frågan, varför de tror så få killar läser bild på gymnasiet, är betydligt mer mångsidiga än den föregående frågan. Alla svaren är varandra olika, men liknande synpunkter dyker upp. Eleverna tror att de största anledningarna till att inte fler pojkar läser bild är olika fördomar om bildämnet. *"Förmodligen läser få killar bild på gymnasiet eftersom de tycker att det är lite fjolligt och pinsamt att tycka om och rita som kille."* skriver elev B.

Fördomar om att man på bildämnet bara sitter och "flummar", att man bara ritar om sina känslor. Ett av svaren påpekar även att jobba med sina känslor inte passar så bra ihop med manlighet. Elev A skriver: *"...man har ett grundantagande om att bild är ett halv flummigt ämne där man sitter och ritar sina känslor, alltså något som inte ingår i 'maskulinitet' "*.

En av de andra stora anledningarna verkar vara att pojkar har en press på sig "bli något" när de kommer ut i vuxenlivet. Män ska kunna få ett bra jobb och försörja sin familj, en uppgift som då blir väldigt svår efter utbildning inom bild, enligt elev C, som skriver: *"Killar har dessutom pressen på sig att 'bli något', att kunna försörja en familj, något som inte anses vara helt självklart att lyckas med om man väljer bild."*

Denna fördomen har att göra med okunskap om vad kunskaper inom bildämnet har för nytta senare i livet.

Andra anledningar till att pojkar inte läser bild är en kombination mellan ett gruppträck från andra killar. De tror att de kommer frysas ut, om de tillhör gruppen de "fåniga och fjolliga" på bildprogrammet. Elev C skriver följande om detta:

"Dessutom så spelar gruppträck och press hemifrån ganska stor roll. En kille som läser bild och är konstintresserad uppfattas ofta som lite "fjollig" och har man då blivit uppfostrad till att tro att det är något dåligt, vilket de flesta killar blir, så är man nog inte lika sugen att välja bild på gymnasiet."

Det finns fördomar om att man ses som omanlig på bildprogrammet, att man halkar ner på den hegemoniska manlighetsskalan om man läser på bildprogrammet. Det verkar även som vetenskapen att det knappt går några pojkar på bild, gör att det blir en svår trend att bryta för de som överväger att läsa bild själva.

Vissa av eleverna verkar tro att det finns en press hemifrån som har en hand med i spelet. Pojkar är rädda för att man ska anses vara fjollig om man läser bild, och att de har uppfostrats till att tro att det är något dåligt, menar elev C. Med andra ord kopplar de bild till fjolligt, och fjolligt till något dåligt och omanligt.

Den tredje frågan, vad eleverna själva anser om de pojkar som läser bild, finns det två klara kategorier att dela in svaren i. Två av eleverna, elev A och elev D anser att det inte är något särskilt med dem, att de är precis som vem som helst. De andra två däremot, elev B och C, anser att de pojkarna på bildprogrammet är lite fjolliga, och båda två använder just ordet "fjolliga" som beskrivning. Både elev A och D går på det estetiska programmet inriktning bild på gymnasiet, medan elev B och C går på ett icke estetiskt program. I den här studien ser man en tydlig uppdelning på fördomar mellan eleverna beroende på vilket program de går på.

Jag anser att materialet jag har samlat i till min undersökning räcker för att få en fördjupad förståelse genom de elever som svarade.

Syftet i min undersökning var att försöka förstå varför så få killar läser bild på gymnasiet, och om det grundar sig i synen på vad som är manligt och maskulint. Jag anser att jag inte kan få ett svar på varför uppdelningen på bildämnet ser ut som den gör, men att jag kan få en uppfattning om vad eleverna själva tror är orsaken till uppdelningen.

2.4 Sammanfattning

Studien visar vad ett litet antal elever anser om maskulinitet, om vad de tycker om pojkar som läser bild på gymnasiet och varför de tror det är så få pojkar som läser på det estetiska programmet inriktning bild.

De var elever från både det estetiska bildprogrammet och elever utanför de estetiska programmen som har svarat på enkäten, och det var tre flickor och en pojke som ställde upp.

Alla svaren var varandra olika, men de hade vissa gemensamma åsikter när det kom till vissa frågor.

Vid den första frågan, om vad som de tycker anses vara manligt och vad maskulinitet är, är sammanfattningen att flera av dem är kritiska mot den "allmänna" synen på manlighet, men de är medvetna om att det finns en och hur den stereotypiskt ser ut. Män ska vara hårda, tuffa, muskulösa och inte prata om sina känslor, med mera.

För att sammanfatta den andra frågan, angående varför de tror så få killar läser Bild på gymnasiet, verkar det enligt svaren finnas tre anledningar som mer än en av eleverna tror är de större orsakerna:

- Det är inte särskilt manligt att "sitta och rita sina känslor".
- Det finns en press från andra pojkar och hemifrån.
- Man kan inte få ett riktigt jobb om man läser bild.

För att sammanfatta den tredje frågan, vad de själva anser om de pojkar som läser bild på gymnasiet, menar de två som själva går på bildprogrammet att det inte är något särskilt med dem alls, de är precis som vem som helst. de två andra däremot, som går på ett helt annat program, medger båda två att de tycker att de pojkar som läser på bildprogrammet framstår som lite "fjolliga".

Resultatet visar inte varför så få pojkar läser bild på gymnasiet, resultatet visar vad studiens informanter har för uppfattningar om frågorna.

2.5 Diskussion

Det var intressant att läsa hur deras svar skilde sig från varandra, med ändå hade sina likheter. De beskrivningarna som gavs på vad de ansåg vara manligt var väldigt liknande. De menade att män skulle vara muskulösa, hårda, starka, och inte visa några känslor. Jag tror att den bilden på manlighet är väldigt ny, historiskt sätt. Den manlighet de beskriver är en manlighet som man ser hos karaktärer i reklam, filmer av olika slag och desto fler spel, ofta inom actiongenren.

Informanterna hade många uppfattningar om varför det är så få killar som läser på bildprogrammet. De trodde det kunde bero på grupstryck från andra killar, press hemifrån och fördomar om att man på bildprogrammet bara satt och ritade sina känslor och flummade.

Grupstrycket från kill-kompisarna verkar spela en stor roll till varför så få killar läser på bildprogrammet, kombinerat med fördomarna om bildprogrammet. Man är rädd för att bli kallad fjollig och bögig på negativt sätt, och därmed bli utfryst från sin grupp av vänner.

Jag anser att svaren på frågan vad eleverna själva anser om de killar som läser på bildprogrammet hade väldigt intressanta svar. De två av eleverna som själva gick på bild ansåg att det inte var något särskilt med pojkarna som läste bild. De hade inga speciella åsikter, utan de tyckte de var som precis vem som helst eller som de själva. Däremot ansåg både de elever som läste på ett icke estetiskt program att de ansågs vara lite fjolliga.

En del av eleverna har liknande åsikter om hur vi ser på könsrollerna som Butler i sin teori om det performativa könet. Elev D skriver att hen menar att inget är feminint eller maskulint, vilket man kan tolka som att elev D menar att det inte finns någon skillnad på könen.

Något som förvånar i studiens resultat är elevernas beskrivning på manligheter och maskuliniteter. Beskrivningarna som anges är väldigt lika varandra. De beskriver en man som är hård, tuff, stark och inte visar några känslor. Dessa elever spenderar en stor del av sin tid i skola och studiemiljö, men ingen beskriver en manlighet med till exempel bra betyg, hög intelligens eller med ett starkt intellekt. Den hegemoniska maskuliniteten i deras miljö är alltså den typen av pojkar som studerar hårt för bra betyg. Deras syn på typisk manlighet liknar mer den typ av manlighet vi ser på olika håll i media, i reklam, film och spel.

Referenser

Baagøe Nielsen, Steen & Nordberg, Marie (2005). *Manlighet i fokus: en bok om manliga pedagoger, pojkar och maskulinitetsskapande i förskola och skola*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Bell, Judith (2006). *Introduktion till forskningsmetodik*. 4., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber

Butler, Judith (2007). *Genustrubbel: feminism och identitetens subversion*. Göteborg: Daidalos

Connell, Raewyn (2008). *Maskuliniteter*. 2. uppl Göteborg: Daidalos

Lundgren, Eva & Sörensdotter, Renita (2004). *Ungdomar och genusnormer på skolans arena*. Falun: Dalarnas forskningsråd

Elektroniska resurser

- <http://skolnet.skolverket.se/polopoly/programblad/2013/hf/estetiska.pdf>

Gestaltning

Är idealen en slump

Inledning

Bild och män passar inte särskilt bra ihop. Åtminstone inte om man ska tro statistiken på hur bildämnet på gymnasiet hur det är uppdelat mellan flickor och pojkar, och en del av svaren på vad ungdomar anser om killar som läser bild från enkäten i den skrivna delen av arbetet.

Ämnesval

Gestaltningen i arbetet handlar om varför så få killar läser bild på gymnasiet, kopplat till maskulinitet och vad som anses manligt, maskulina handlingar med mera. Jag valde det här ämnet för att jag själv noterat under min egen gymnasiegång att jag, under de fem årskullar som hann passera under min gymnasiegång, var ensam pojke under all dessa åren. Jag upplevde ofta fördomar om att jag inte var manlig, att jag var gay osv.

Syfte

Syftet med det här arbetet är att försöka visa att idealet för idag för män (och kvinnor) kanske ser ut som det gör av en slump, och att det med all sannolikhet kommer att förändras i framtiden också.

Inspiration: Symboler

Mars

Jag tänker mig att den här gestaltningen bygger vidare lite på maskuliniteten jag läser om i den skriftliga delen, och framförallt på symboler och tecken för manlighet.

Den första symbolen för manlighet, marssymbolen (se bild) är även tecknet för järn. Symbolen är från början en enkel bild av krigsgudens Mars/Ares spjut och sköld, där cirkeln då är skölden och pilen hans spjut.

Jag drar själv en koppling till att symbolen som både representerar järn och manlighet, och dessutom bygger på en sköld och ett spjut, så är andra föremål som dyker upp olika vapen, rustningar med mera som användes vid strid väldigt mycket genom historien ända fram tills modern historia, i princip. Idag har vi effektivare och modernare material i armén. Och fram tills relativt nyligen har ju "soldatyrket", vare sig det var frivilligt eller inte, varit reserverat för männen. med vissa undantag genom historien.

Yin och Yang

Den andra symbolen är tecknet Yin och Yang, ett vanligt och välkänt tecken från den kinesiska filosofin, som ofta idag kopplas samman med harmoni och balans. Men de olika färgerna i tecknet står för olika saker: Det svarta i färgen står för bland annat den kvinnliga och passiva kraften, den symboliserar jorden, månen, det mörka, kalla och fuktiga.

Det vita symboliserar dock den manliga och aktiva urkraften, och solen, himlen och det ljusa, varma och torra.

Så vad det här tecknet symboliserar är varandras motsatser, svart kontra vitt, ljus kontra mörkt, kallt kontra varmt och kvinna kontra man. Så enligt detta tecken är kvinnor och män varandras raka motsatser, en syn på mänskligheten som kanske inte har ändrats så mycket genom tiden.

Färger

Färgen rosa är en laddad färg när det kommer vad den står för inom könsfördelningarna. Idag är det inte särskilt ovanligt att man klär flickbäbisar i rosa och pojkbäbisar i blått för att lättare skilja på könen, och samma sak inom leksaks-industrin där flickornas leksaker ofta har ett rosa tema och pojkarnas ett motsvarande i blått. I båda fallen är det många idag som jobbar med "könsneutrala" färger i båda fallen.

Då rosa idag är en vanlig symbol för alla hjärtans dag och kärlek, har det inte alltid varit fallet: före 1940-talet i den västerländska kulturen ansågs färgen rosa vara en färg lämpad för pojkar och män, då den relaterade till rött, som var en mer maskulin färg (till exempel därför sportbladet idag trycks i rosa i vissa tidningar).

Alltså kläddes pojkar i rosa och flickor i blått, då blått ansågs vara en mer känslig och pryddlig färg. Normen vände på 1940-talet, och har hållit i sig fram tills idag.

Under andra världskriget tvingades homosexuella män bära en rosa, upp - och -nervänd triangel på samma sätt som judarna tvingades bära en davidsstjärna och romerna en svart triangel.

Rosa ansågs förr vara kopplad till män för att den låg nära rosa, skrev jag ovan. Rött har såklart själv ett stort antal känslor och aktiviteter som färgen symboliserar. Rött kan visa på energi, stryka och aktivitet, som i enlighet med tecknet Yin och Yang är sammansvetsat med det manliga könet.

Färgen kan också stå för aggression, uppror och krig, som är tre våldsamma handlingar. Färgen kan även användas för att symbolisera blod och stress.

Idéer och process

När jag började jobba med gestaltningen i det här arbetet var tanken att få fram ett enda objekt som kunde symbolisera "mannen bland män". Förslag jag hade på tapeten var hammare, städ, vapen av olika slag, och allt i järn, med tanke på vad mer mars-tecknet står för. Men desto mer jag sett och läst om män, går det upp för mig att dagens mansideal är väldigt nytt, historiskt sätt. Kroppsidealet med breda axlar och smal midja är så pass nykommet som sedan 80-talet, då träningsandan stod i topp.

Innan dess har inte själva kroppen på män spelat så jättestor roll. Till exempel om man ser tidigare århundraden har hela kroppen varit täckt, om du inte hade fina vader och en stor mage. en stor mage som tydde på rikedomar och makt.

Om man kollar på actionspel och filmer idag är de allra flesta huvudpersonerna män, förutom ett fåtal undantag, och de männen har ganska liknande utseende, historia och personligheter.

Det är ofta en vit, heterosexuell, någorlunda muskulös man med brunt eller åtminstone mörkt hår och skäggstubb eller ansiktsbehåring av något slag. Han är ofta någonstans mellan trettio till fyrtio år gammal, har ett mörkt förflutet han inte alls vill prata om där han förlorat en kvinna, en familj eller mördat massa människor. Detta resulterar också ofta i han har någon sorts alkoholproblem, och hans känsliga sida ligger djupt begravnen inom hans inre.

Denna ovanstående beskrivning passar in mestadels in på otaliga huvudkaraktärer inom actiongenren, både när det kommer till spel och filmer. till exempel: Tony Stark i Ironman-filmerna, Bruce Banner (Hulken), John Marston från Red Dead Redemption, Huvudkaraktären i GTA IV, en av huvudkaraktärerna i GTA V, huvudkaraktären i Starcraft II, osv. osv.

Självklart stämmer det inte in på alla actionfilmer/spel, men det är en väldigt vanlig typ av karaktär.

Så en av mina andra idéer var att göra en illustration i form av en poster av den idag typiske manlige mannen, med muskler, skägg, hår på bröstet och hela paketet, överstruket i rött. Då i åtanke med att det ger en felaktig bild på hur man ska uppträda

som en man. Det är ju så att den här typen av media som de här männen presenteras i är en stor del av publiken unga grabbar, som spelar spel och ser actionfilmer. Och det är klart detta påverkar dem, både medvetet och undermedvetet.

En annan idé var att jag under min gestaltning skulle ta med ett städ, eller ett svärd hemifrån för att skapa min egen symbol för det manliga, starka och hårda. Jag slopade även den idén, då jag ansåg att det inte var min mening att skapa ännu än symbol för den redan stereotypa manligheten. Istället funderade jag på att klä städet eller svärdet med en rosa rosett, för att påminna om vilken manlighetens färg än gång i tiden var. Samma färg som idag förknippas med tjejtigt, och är en symbol för homosexualiteten.

Mitt tredje förslag till gestaltningen var att undersöka var jag själv stod emot den stereotypiske mannen. Tanken var att lista upp de tio saker hos en man som allra mest får dem att lika en stereotypisk man. Till exempel kroppsbehåring, ansiktsbehåring, en muskulös kropp, en bred haka och så vidare. För varje ord på listan skulle jag sedan göra en granskning på mig själv. Tanken var att fota mig själv, där bilden belyser den motsvarande den på bilden av den manlige mannen, och sedan lista upp bilderna i jämförelse på en lista. Om jag motsvarade mannen på bilden, skulle jag få ett poäng. Slutprodukten skulle bli att jag skulle få en poängskala från ett till tio kunna avgöra hur jag passade in bilden på hur man är som en man.

Det slutliga projektet

Jag hade nu mina symboler, och vad de berättade om män. Vissa av symbolerna härstammar från tusentals år tillbaka, till exempel Ying och Yang från den kinesiska filosofin, som är flera tusen år gammal, och symbolen Mars, som härstammar från den forna grekiska mytologin. även den flera tusen år gammal. Vad jag inte visste var vad jag skulle göra med symbolerna, och vad de berättade om manligheten.

Jag fick min idé när jag såg på ett avsnitt av SVT:s Historieätarna, där två skådespelare "lånar ut sina kroppar" tills en tidsålder i Svensk historia. De inte bara äter maten från den tidsåldern, utan de testar på modet. Vad jag märkte var att modet och idealen genom historien har varit väldigt olik vad det är idag. Är dagens ideal på de båda könen bara en slump? Jag började leta efter olika ideal och ting som setts som attraktiva förr, var jag än kom åt dem. Resultatet blev att jag nu, förutom det jag hade

från symbolerna, även besatt en massa information om vad som markerat mode och manlighet genom flera olika epoker genom historien.

Idén är att göra en poster med en tecknad man på, där jag har valt ut olika ideal genom historien som kunde ha stannat kvar tills idag som mode och manlighetsideal.

Jag skissade upp den tänkta mannen först, med hjälp av listan med allt som skulle ingå i bilden. Jag tecknade upp hela grundbilden med blyerts och sedan tusch, och därefter färgade jag bilden på datorn, och la dit all text.

Som avslutning på denna gestaltning tänker jag trycka upp ett par posters, storlek A3 eller A2, och sätta upp på platser jag tycker passar bra.

Referenser

http://sv.wikipedia.org/wiki/Yin_och_yang

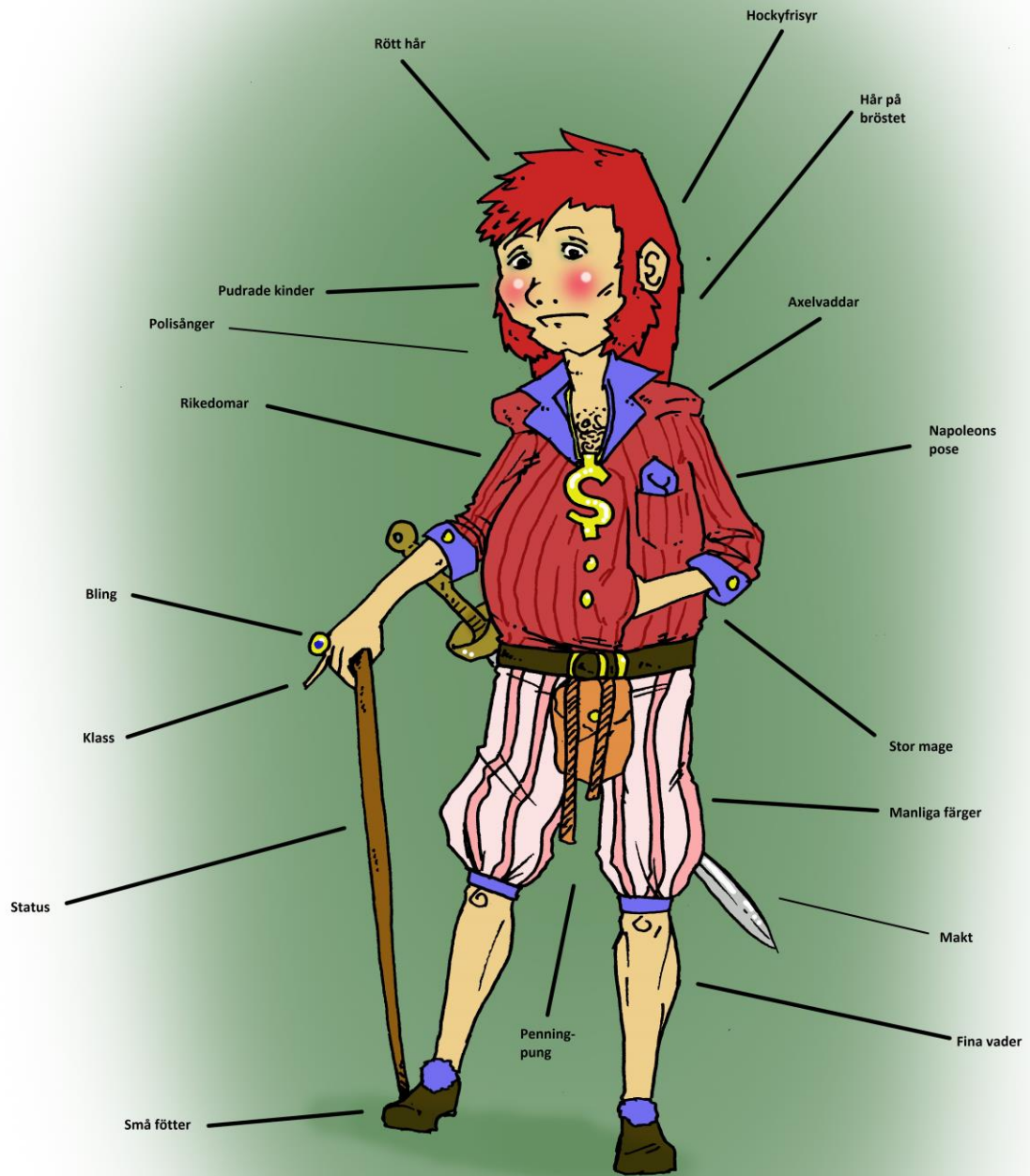
<http://sv.wikipedia.org/wiki/J%C3%A4rnsymbolen>

http://sv.wikipedia.org/wiki/Rosa_triangeln

Bilderna nedtill som jag själv inte har skapat är tagna från google.se.

En del av informationen är från SVT programserie "Historieätarna".

Bilder från processens gång, skisser och inspirationskällor kommer nedan.

THE MAN OF THE YEAR 2014

Mannens och kvinnans ideal idag är en slump skapad av mänsklighetens historia

